

Årsbudsjett 2026 og Handlingsplan 2026-2029

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
54/25	Formannskap	11.12.2025
	Kommunestyret	18.12.2025

Kommunedirektørens innstilling

1. Driftsbudsjettet vedtas i henhold til bevilgningsoversikt § 5-4 første og andre ledd, slik disse fremkommer i tabellene under.
2. Kontrollutvalget blir tildelt en budsjettramme på 800 000 kroner. Budsjettrammen skal dekkes kontrollutvalgets oppgaver etter kommuneloven § 23-2 og Forskrift om kontrollutvalg og revisjon.
3. Tilskuddet til Nes Sogn for 2026 er på 2 830 000 kroner.
4. I 2025 innvilges Nesbyen Turist- og Næringservice AS et driftstilskudd på 300 000. Kommunen avsetter i tillegg 300 000 kroner til matchingmidler, der kommunen forutsetter at matchingmidlene utbetales etter ny søknad og når Nesbyen Turist- og næringservice AS har mottatt tilsagn på annen ekstern finansiering.
5. Nesbyen kommune innvilger Nesbyen Frivillighetssentral et tilskudd i samsvar med forskrift for tilskuddet til frivillighetssentraler. Nesbyen kommune garanterer lokal finansiering tilsvarende minst 40 pst. Av frivillighetssentralens totale driftsinntekter. For 2026 er kommunens tilskudd 340 000 kroner.
6. Investeringsbudsjettet vedtas i henhold til bevilgningsoversikt investering § 5-5 første og andre ledd, slik disse fremkommer i tabellene under.
7. Egenkapitalinnskudd i KLP, kr 1 209 000, finansieres ved overføring fra drift til investering.

8. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 bokstav a) skal det skrives ut eiendomsskatt på fast eiendom i hele kommunen.
9. For skatteåret 2026 skal det skrives ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen (esktl. § 3 a).
10. Bruk av eiendomsskattesatser:
 - a. Alminnelig skattesats: 7 promille (esktl. § 11 første ledd)
 - b. Skattesats på boliger og fritidseiendommer: 4 promille (esktl. §§ 11 og 12 a).
11. For utskrivning av skatt på boliger benyttes Skatteetatens formuesgrunnlag der de eksisterer (esktl. § 8 C-1).
12. Boliger og fritidseiendommer gis et bunnfradrag på kr 200 000 per boenhet (esktl. § 11).
13. Fritak etter esktl. § 7 gis for:
 - a. Eiendom eid av stiftelser og institusjoner med allmennyttige formål, som er ført opp på eiendomsskattekontorets liste med forslag til fritak (esktl. § 7 a).
 - b. Eiendom av historisk verdi, som er ført opp på eiendomsskattekontorets liste med forslag til fritak (esktl. § 7 b).
 - c. Nye boliger fritas for 4 år etter ferdigstillelse (esktl. § 7 c)
14. Eiendomsskatten skrives ut i fire terminer (esktl. § 25). Første termin har forfall 20. mars, andre termin har forfall 20. mai, tredje termin har forfall 20. september, fjerde termin har forfall 20. november.
15. Takstvedtektene for eiendomsskatt i Nesbyen kommune vedtatt i kommunestyret i sak 80/12 videreføres.
16. Andre gebyrer, avgifter og brukerbetalinger der kommunen selv kan fastsette pris økes generelt med forventet prisvekst 3,5%. Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Nye gebyrer, avgifter og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 1. januar 2026 dersom annet ikke er fastsatt. Det vises for øvrig til gebyroversikter i Framsikt.

- 1 3-34 Anslag revisjonshonorar 2026.pdf
- 2 3-34 Høringssvar form.skapssak 37 2025 Budsjett 2026 - K-utvalget.pdf
- 3 Høringssvar fra SU.PDF
- 4 Innspill budsjett.docx
- 5 NesbyenSoknBudsjett2026Utkast
- 6 NesbyenSoknBudsjettsøknad2026
- 7 Statsbudsjett 2026 - nettverk for bærekraftig kommuneøkonomi - 30 oktober 2025
- 8 Statsbudsjettpresentasjon - til kommunene
- 9 Søknad driftstilskudd og matchingmidler 2026.docx.pdf
- 10 BØP 2026-2029 31102025

Saksopplysninger

Den 6. november 2025 la kommunedirektøren frem forslag til Økonomisk handlingsprogram 2026-2029. Det er dette forslaget som nå fremmes til politisk behandling. Planens første år er kommunedirektørens forslag til årsbudsjett for 2026, og består av en driftsdel og en investeringsdel.

Kommunedirektørens forslag til årsbudsjett med økonomiplan og handlingsprogram er utarbeidet i samsvar med kommunen (kap. 14 om økonomiforvaltningen), i tillegg til plan og bygningsloven kapittel 11 (om kommuneplan).

Kommunedirektøren har registrert spørsmål knyttet til budsjettert avsetning til disposisjonsfond i inneværende regnskapsår. Denne budsjettjusteringen tidligere i 2025 er utelukkende ment som en midlertidig budsjettpost, og oppstod som følge av at prognosen skatt og rammetilskudd viste en netto høyere inntekt i 2025 enn hva som var lagt til grunn i opprinnelig budsjett. Endring i rammetilskudd kom som følge av RNB. Kommunedirektøren foreslo derfor i sak 36/2025 å øke årets budsjetterte inntekter. Kommunedirektøren varslet samtidig at administrasjonen holdt på med et opprydningsarbeid på balansesiden i regnskapet, der den økonomiske effekten av dette arbeidet på tidspunktet ikke var kjent. De økte inntektene ble som følge av usikre forhold avsatt til disposisjonsfond i påvente av et beslutningsgrunnlag for videre disponering. Formannskapet og kommunestyret besluttet i

sak 59/2025 å bruke den tidligere avsetningen til disposisjonsfond til å dekke inn økte finanskostnader i 2025.

Kommunedirektøren har i sitt forslag til årsbudsjett 2026 foreslått å avsette 2,6 mill. kroner til disposisjonsfond. Kommunedirektøren ønsker å presisere at denne avsetningen er høyst teoretisk, da den avhenger av hva det faktiske regnskapsresultatet for 2025 blir. Disse midlene kan dermed ikke sees på som utdisponerte midler uten risiko, da kommunen er avhengig av å dekke inn det fremførbare underskuddet før prioritering av midler til andre formål.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2026 innebærer at det må prioriteres fortløpende gjennom året, noe som på ingen måte er enkelt. Arbeidet med en fremtidig robust kommuneøkonomi er nødvendig, og tilpasning av driften til tilgjengelige rammer er dessverre ikke over enda. Det følger av kommuneloven § 14-5 3. ledd at Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjett. Hvis utviklingen viser vesentlige avvik, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årsbudsjettet. Dersom forutsetningene for neste års budsjett viser seg å ikke være reelle så plikter altså kommunedirektøren iht. ovennevnte lovbestemmelse å foreslå avbøtende tiltak.

Formannskapet skal den 11. desember behandle budsjettforslaget og lage sin innstilling til årsbudsjett 2026 og økonomiplan og handlingsprogram 2026-2029. Formannskapets innstilling skal behandles i kommunestyret den 18. desember. Det er kommunestyret som fattet endelig vedtak. Etter kommunestyrets vedtak i saken vil budsjettet bli oversendt Statsforvalter og departementet for lovlighetskontroll, som følge av ROBEK-statusen.

Kommunedirektørens forslag har ligget ute til offentlig ettersyn fra 7. november. Det er kommet tre høringsinnspill. Høringsinnspillene følger saken og nedenfor følger svarene til de enkelte innspillene.

Høringsinnspill fra plasstillitsvalgte for Utdanningsforbundet og Fagforbundet i barnehagene.

Høringsinnspill fra SU-foreldrerepresentantene for barnehagene.

Høringsinnspillene besvares samlet, da begge innspillene tar opp de samme problemstillingene/forholdene:

Svar:

Det er korrekt at **budsjettet for vikarlønn** er redusert til lavere nivå enn tidligere år, men den budsjetterte kostnaden på 140 000 kroner viser ikke hele bildet. Det er nemlig slik at kommunens inntekter knyttet til sykelønns- og fødselspermisjonsrefusjon kommer i tillegg til budsjetterte lønnskostnader til vikar. Per 27.11.2025 har kommunen inntektsført om lag 900 000 kroner i slik inntekt, som danner grunnlag for finansiering av vikarbruk utover det faktiske budsjettet for inneværende år. De samme mekanismene gjelder også for 2026.

Kommunedirektøren har ikke budsjettert med hverken sykelønns (*langtidsfravær*) - eller fødselspermisjonsrefusjon for 2026. Årsaken til det er at det er veldig vanskelig å gi et eksakt estimat på hvor høyt fraværet kommer til å være, fordelt på korttids- og langtidsfravær, samt hvor store refusjonene faktisk blir. Faktisk refusjon speiler hvor høyt langtidsfraværet er, og da også behovet for vikar. Ved kjent langtidsfravær og/eller fødselspermisjoner budsjetteres dette, og dermed kan denne posten variere over år.

Bruken av vikarer i forbindelse med sykdom og permisjoner gjøres av tjenesteleder og styrere, i tett samråd med kommunalsjef, basert på en helhetlig vurdering fortløpende.

Det er korrekt at **budsjettet for lønn til ferievikarer** er redusert til lavere nivå enn tidligere år. Dette følger av egen sak om endring i ferieordning i barnehagene, som kommer til behandling i samme møterunde som budsjettet for 2026. Her foreslår kommunedirektøren feriestengning av barnehagene, både for å sikre barns rett på ferie i tråd med lovverk og en økonomisk innsparing. Reduksjon i budsjettet kommer som en følge av denne saken.

Varer og tjenester

Budsjetterte midler til kjøp av varer og tjenester er i årsbudsjettet for 2026 foreslått redusert sett opp mot budsjettet for 2025. Det er gjort en helhetlig gjennomgang av forbruk på denne type variable kostnader i alle deler av kommunen, sett opp mot forbruk i 2023, 2024 og 2025. Basert på denne innsikten er budsjettet tilpasset tidligere års forbruk og drift. I tråd med økonomireglementet kan den enkelte tjeneste disponere tildelt ramme slik det passer

best for driften av tjenesten. Dermed er det ikke gitt at det vil bli vesentlig endring fra tidligere.

Kommunedirektøren har forståelse for at kuttene i barnehagene kan oppleves drastiske. Den økonomiske situasjonen til kommunen er imidlertid fortsatt utfordrende, og alle små og store tiltak hjelper i arbeidet med å oppnå økonomisk balanse.

Høringsinnspill fra Kontrollutvalget i Nesbyen kommune

Svaret følger saken. Nedenfor følger kommunedirektørens svar.

Svar:

Kommunedirektøren har i sitt forslag til årsbudsjett 2026 og økonomiplan 2026-2028 foreslått en ramme på 805 000 kroner til kontrollutvalget. Denne rammen skal dekke utgifter til revisjonsoppgavene. Utgifter til drift av sekretariatet/møtegodtgjørelse er budsjettet sammen med møtegodtgjørelse til kommunestyret og øvrige politiske råd og utvalg. Dette budsjettet er basert på møtefrekvens og antall medlemmer.

Overordnet plan:

Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030

Økonomiske konsekvenser:

Økonomiske konsekvenser fremkommer i budsjettdokumenter med vedlegg, høringsinnspill og svar.

Vurdering:

Dokumentet «Økonomiplan og handlingsprogram 2026-2029» inneholder informasjon om kommunens drift, endringer som er innarbeidet og hvilke tiltak Nesbyen kommune må gjennomføre for å få en bærekraftig økonomi.

Kommunedirektørens innstilling har et overordnet mål om å fortsette arbeidet med kontroll over kommunens økonomi og skape en bærekraftig kommuneøkonomi innen utgangen av planperioden. Vi står i krevende utfordringer, med stram økonomi og sikring mot flom som

de største risikofaktorene. Videre handler utfordringene om økende antall eldre, bolyst, arbeidsplasser, levende næringsliv og regional utvikling.

Link til Framsikt: [Årsbudsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029](#)

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd (tilpasset)

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Rev. budsjett	Økonomiplan			
	2024	2025	2025	2026	2027	2028	2029
<i>Sentrale inntekter</i>							
Rammetilskudd	-130 582	-137 999	-143 599	-157 921	-156 735	-156 740	-156 737
Inntekts- og formuesskatt	-153 470	-157 445	-127 772	-139 579	-139 579	-139 579	-139 579
Eiendomsskatt	-51 090	-56 000	-56 000	-56 000	-56 000	-56 000	-56 000
Andre generelle driftsinntekter	-3 247	-2 758	-30 631	-12 758	-9 758	-8 758	-8 758
Sum Sentrale inntekter	-338 390	-354 202	-358 002	-366 258	-362 072	-361 077	-361 074
Driftsutgifter per tjenesteområde	302 587	286 391	287 527	293 916	291 419	290 413	290 413
Avskrivninger	20 059	17 022	17 022	24 500	24 500	24 500	24 500
Brutto resultat (KOSTRA)	-15 744	-50 789	-53 453	-47 842	-46 153	-46 164	-46 161
<i>Netto finansutgifter og inntekter</i>							
Renteinntekter	-1 242	-2 970	-2 970	-2 037	-1 961	-1 914	-1 914
Utbytter	-2 360	-1 500	-1 500	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Gvinster og tap på finansielle omslagsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	35 449	34 470	34 470	33 830	32 792	33 664	33 780
Avdrag på lån	17 710	19 500	19 500	23 000	23 000	23 000	23 000
Netto finansutgifter i tjenesteområdene	-4 420	-2 000	-2 000	-1 998	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Netto finansutgifter og inntekter	45 137	47 500	47 500	51 695	50 731	51 650	51 766
Motpost avskrivninger	-20 059	-17 022	-17 022	-24 500	-24 500	-24 500	-24 500
Motpost avskrivninger i tjenesteområdene	0	0	0	0	0	0	0
Netto resultat	9 334	-20 311	-22 975	-20 647	-19 923	-19 014	-18 895
<i>Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner</i>							
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	4 943	2 759	3 243	2 759	2 759	2 759	2 759
Bruk av bundne driftsfond	-17 132	-4 804	-8 624	-2 298	-2 298	-2 298	-2 298
Avsetning til tidligere års merforbruk	0	22 356	22 356	18 222	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	3 800	2 671	18 113	17 255	17 136
Overføring fra drift til investering	0	0	0	1 209	1 209	1 209	1 209
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	0	0	2 200	-1 916	140	89	89
Sum Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	-12 189	20 311	22 975	20 647	19 923	19 014	18 895
Årsoverskudd / underskudd	-2 855	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd (tilpasset)

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Rev. budsjett	Økonomiplan			
	2024	2025	2025	2026	2027	2028	2029
Sentraladministrasjon	31 341	19 440	19 681	19 382	19 381	19 381	19 381
Livsløp	254 200	222 648	224 905	224 504	224 593	224 213	224 213
Teknisk, plan og utvikling	51 636	29 756	30 722	31 934	31 934	31 934	31 934
VAR	-4 837	-14 189	-10 853	0	1	-1	-1
Felles inntekter og utgifter	-14 113	43 759	40 295	38 682	38 150	37 475	37 475
Sum netto rammer	318 226	301 413	304 749	314 502	314 058	313 002	313 002
Herav:							
Avskrivninger	20 059	17 022	17 022	24 500	24 500	24 500	24 500
Renteinntekter	-4 420	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Renteutgifter	0	0	0	2	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	-2 506	-421	-412	-412
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	2 200	590	561	501	501
Sum rammer uten 1A-poster	302 587	286 391	287 527	293 916	291 419	290 413	290 413

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Investeringer i varige driftsmidler	105 323	22 563	22 563	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	3 112	2 900	2 900	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 027	970	970	1 209	1 209	1 209	1 209
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	109 461	26 433	26 433	1 209	1 209	1 209	1 209
Kompensasjon for merverdavgift	-1 727	-593	-593	0	0	0	0
Tilskudd fra andre	-2 928	0	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-1 356	0	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-106 568	-24 870	-24 870	0	0	0	0
Sum investeringsinntekter	-112 580	-25 463	-25 463	0	0	0	0
Videreutlån	11 801	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Bruk av lån til videreutlån	-11 801	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Avdrag på lån til videreutlån	1 454	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300
Mottatte avdrag på videreutlån	-597	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300
Netto utgifter videreutlån	858	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	0	0	-1 209	-1 209	-1 209	-1 209
Avsetninger til bundne investeringsfond	3 617	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-970	-970	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	366	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	3 982	-970	-970	-1 209	-1 209	-1 209	-1 209
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	1 721	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan Sum 2026-2029
<i>Sentraladministrasjon</i>								
Sentraladministrasjon	92	0	0	0	0	0	0	0
Sum Sentraladministrasjon	92	0	0	0	0	0	0	0
<i>Livsløp</i>								
Livsløp	0	343	343	0	0	0	0	0
Sum Livsløp	0	343	343	0	0	0	0	0
<i>Teknisk, plan og utvikling</i>								
Teknisk, plan og utvikling	18 042	2 621	2 621	0	0	0	0	0
Sum Teknisk, plan og utvikling	18 042	2 621	2 621	0	0	0	0	0
<i>VAR</i>								
VAR	87 117	19 600	19 600	0	0	0	0	0
Sum VAR	87 117	19 600	19 600	0	0	0	0	0
<i>Felles inntekter og utgifter</i>								
Felles inntekter og utgifter	71	0	0	0	0	0	0	0
Sum Felles inntekter og utgifter	71	0	0	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	105 323	22 563	22 563	0	0	0	0	0

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan Sum 2026-2029
UTLEIEBOLIGER	-689	0	0	0	0	0	0	0
UTBEDRING KIRKEN	3 700	2 900	2 900	0	0	0	0	0
NYTT RENSEANLEGG	100	0	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	3 112	2 900	2 900	0	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan Sum 2026-2029
KAPITALREGNSKAP	1 027	970	970	1 209	1 209	1 209	1 209	4 836
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 027	970	970	1 209	1 209	1 209	1 209	4 836

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan Sum 2026-2029
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	109 461	26 433	26 433	1 209	1 209	1 209	1 209	4 836